

Зарубіжні авторські зібрання

Роберт ГОВАРД

КОНАН

КНИГА 4

Харків
«ФОЛІО»
2025

ГОДИНА ДРАКОНА

1

ХТО СПИТЬ, ПРОКИНЬСЯ!

Довгі, чорні тіні кидалися вздовж стін, оксамитові гобелени тремтіли. Але вітру в кімнаті не було. Четверо чоловіків стояли біля столу з чорного дерева, на якому лежав зелений саркофаг, що сяяв різьбленим нефритом. У піднятій правій руці кожного присутнього чоловіка дивним зеленуватим світлом палала особлива чорна свічка. Надворі була ніч, вітер стогнав, загублений серед чорних дерев.

У кімнаті панувала напружена тиша серед тіней, а чотири пари очей були пильно прикуті до довгої зеленої труни, помережаної таємничими ієрогліфами, що замерли, ніби даруючи життя, як здавалося в непевному світлі. Один чоловік клякнув біля підніжжя саркофага і рухав свічкою, наче пером, виписуючи в повітрі якийсь містичний символ. Відтак поставив свічку в чорну чашу біля ніжок домовини і, пробурмотівши заклинання, незрозуміле для його товаришів, сховав свою білу руку під оздоблену хутром мантию. Коли ж витягнув її знову, то тримав у долоні кулю живого вогню.

Іншим трьом аж подих перехопило, а смаглий дебелий чолов'яга, який стояв біля саркофага прошепотів:

— Серце Арімана!

Другий швидко підняв руку, змушуючи мовчати. Десь сумно завив пес, і за заґратованими замкненими дверима

почувся обережний крок. Але ніхто не відводив погляду від вмістилища мумії, над яким чоловік у мантії, оздоблений горностаєм, пересував величезний ніби палаючий коштовний камінь і бурмотів заклинання, відоме з часів, коли затонула Атлантида. Відблиск самоцвіту засліпив очі присутніх, тож вони не могли бути впевнені в тому, що бачать; але з розлогим гуркотом різьблене віко саркофага відкинулось назовні, ніби від якогось непереборного тиску зсередини, і четверо чоловіків, нетерпляче нахилившись уперед, побачили його вміст — згорбленого, зморщеного, висхлого на тріску тіла із засушеними брунатними кінцівками, як у мерця. Наче колір деревини проступав крізь зотлілі бинти.

— Хочеш повернути його до життя? — пробурмотів чорнявий чоловічок, який стояв праворуч, заливаючись сардонічним сміхом. — Та ж він може розсипатися від найменшого дотику. Ми таки геть здуріли.

— Ш-ш-ш! — миттю прошипів дебелий, який тримав коштовність у руці.

На його широкому білому чолі проступив піт, а зіниці розширилися. Він нахилився вперед і, не торкаючись тіла рукою, поклав на груди мумії пломінкий коштовний камінь. Тоді відступив і споглядав із неймовірною напругою, його губи ворушилися в безгучному закликанні.

Здавалося, що куля живого вогню мерехтить на мертвому, висохлому лоні. Аж тут вихопився подих, зашипів крізь зіцілені зуби, змушуючи сторопіти спостерігачів. Бо поки вони все угледіли, жажлива трансмутація стала очевидною. Висхла фігура в саркофазі розширювалася, зростала, подовжувалася. Бинти луснули й розсипалися брунатним пилом. Криві кінцівки набрякли, випрямлялися. Їхня темна барва стала бліднути.

— О, Мітро! — прошепотів високий жовтоволосий чоловік ліворуч. — Він не був стигійцем. Принаймні ця чутка виявилася правдивою.

Палець, що тремтів, знову закликав до тиші. Пес надворі вже не завивав. Він скиглив, наче в лихому сні, а потім і цей звук затих у тиші, в якій чоловік із пшеничним волоссям виразно почув, як напружено гупають важкі двері, ніби чимось ззовні їх підважували. Він трохи обернувся, поклавши руку на меч, але чоловік у горностаєвій мантиї прошипів, наполегливо попереджаючи:

— Стій сумирно! Не розірви ланцюг! І заради свого життя не підходь до дверей!

Жовтоволосий чоловік стенив плечима й повернувся, зупинився і витріщився. У нефритовому саркофазі лежав живий чоловік: високий, кремезний, голий, білий, із темним волоссям і бородою. Він лежав нерухомо, з широко розплющеними очима, з поглядом порожнім і несвідомим, як у новонародженого немовляти. Великий коштовний камінь на його грудях блимав і виблискував.

Чоловік у горностаєвій мантиї похитнувся, наче розслабляючись після надзвичайної напруги.

— Іштар! — мало задихнувся він. — Це Ксалтотун! І він живий! Валерію! Тараску! Амальрику! Ви це бачите? Бачите? Ви сумнівалися в мені, а я мав рацію! Ми були близько до відмикання брами пекла цієї ночі, й усі форми темряви зібралися навколо нас. Атож, вони слідували за ним до самих дверей, але ми повернули великого чаклуна до життя.

— І прокляли наші душі на вічне чистилище, в цьому я не сумніваюся, — пробурмотів маленький темний чоловік Тараск.

Жовтоволосий Валерій неприємно зареготав.

— Яке чистилище може бути гіршим за саме життя? Та ми всі вкупі прокляті від народження. Але хто б не продав свою нещасну душу за трон?

— У його погляді немає розуму, Оросте, — зауважив дебелий чоловік.

— Бо він уже давно помер, — пояснив Орост. — Він же щойно пробуджений. Його розум порожній після тривалого сну, ні, він не був мертвий, лише спав. Ми повернули його дух із порожнечі, закутків ночі та забуття. Я побалакаю з ним.

Він схилився над саркофагом, втупившись у розплющені темні очі чоловіка всередині домовини, і повільно промовив:

— Прокинься, Ксалтотуне!

Губи чоловіка машинально ворухнулися.

— Ксалтотуне! — повторив він мимоволі пошепки.

— Ти Ксалтотун! — вигукнув Орост, неначе гіпнотизер, який навіює свою волю. — Ти Ксалтотун із Пітона, це в Ашероні.

У темних очах спалахнув тьмянний вогник.

— Я був Ксалтотуном, — прошепотів він. — Але я мертвий.

— Ти Ксалтотун! — наполягав Орост. — Ти не мертвий! Ти живий!

— Я Ксалтотун, — почувся моторошний шепіт. — Але я таки мертвий. У моїй оселі в Хемі, в Стигії, там я спустив дух.

— А жреці, які тебе отруїли, муміфікували твоє тіло, згідно зі своїми темними мистецтвами, зберігши всі твої органи неторканими! — не вгавав Орост. — Але тепер ти знову ожив! Серце Арімана повернуло тебе до життя, повернуло твій дух із космосу та вічності.

— Серце Арімана! — полум'я пам'яті спалахнуло чіткіше. — Його в мене вкрали варвари!

— Він пригадав, — пробурмотів Ораст. — Витягніть його звідти.

Його супутники нерішуче підкорилися, ніби не бажаючи торкатися оживленої ними людини, і, здавалося, їм не стало легше, коли відчули під своїми пальцями тверду м'язисту плоть, наповнену кров'ю та життям. Але вони переклали тіло на стіл й Ораст одягнув його в дивовижний темний оксамитовий одяг, усипаний золотими зірками та півмісяцями, і намотав шиту золотом тканину на голову, приховавши чорні кучеряві пасма, що спадали на плечі. Ксалтотун дозволив їм робити те, що вони хотіли, і нічого не казав, навіть коли його всадовили в різьблене крісло, схоже на трон із високою спинкою з чорного дерева та широкими срібними бильцями, ніжки якого на вигляд були, як золоті кігті. Він сидів непорушно, і повільно в темних очах з'являлося усвідомлення, роблячи їх глибокими, дивними й осяйними. Складалося враження, ніби давно затонулі відьомські вогні повільно впливали з опівнічної калюжі темряви.

Ораст крадькома кинув погляд на своїх супутників, які стояли, зачудовано споглядаючи на свого дивного гостя. Їхні залізні нерви витримали випробування, яке могло звести з розуму слабких духом людей. Він знав, що змовлявся не зі слабаками, а з тими, чия мужність була такою ж глибокою, як їхні непомірні амбіції та схильність до злого. Відтак перевів увагу на того, хто сидів у ебонітовому кріслі. Нарешті він озвався.

— Тепер я пригадав, — промовив він сильним, дзвінким голосом, розмовляючи невіддільською мовою з цікавим архаїчним акцентом. — Я Ксалтотун, який був

верховним жрецем Сета в Пітоні, що в Ашероні. Мені снилося, що я знайшов Серце Арімана. Де воно зараз?

Ораст узяв його долоню і з polegшенням зітхнув, позуваючись цього жахливого коштовного каменю, що палав у його руках.

— Вони вкрали його в мене дуже давно, — зронив він. — Це червоне серце ночі, настільки могутнє, що може врятувати або проклясти. Воно прибуло здалеку, і зі сивої давнини. Поки я володів ним, ніхто не міг протистояти мені. Але його в мене поцупили, а коли упав Ашерон, я подався у вигнання в темну Стигію. Багато я пам'ятаю, але й багато забув. Я жив у далекій країні, блукав туманними порожнечами, по затоках і далеких океанах. Який зараз рік?

Ораст відповів:

— Кінець року Лева, три тисячі років після падіння Ашерону.

— Три тисячі років! — пробурмотів Ксалтотун. — Так довго? А хто ти?

— Я Ораст, колишній жрець Мітри. Цей чоловік — Амальрик, барон Тора, що у Немедії; а цей — Тараск, молодший брат царя Немедії; цей же високий чоловік — Валерій, законний спадкоємець престолу Аквилонії.

— Навіщо ти повернув мене до життя? — поцікавився Ксалтотун. — Що вам від мене треба?

Він був уже цілком живий і очунав, гострі очі відзеркалювали роботу незатуманеного мозку. У манері оживленого не було ні вагання, ні невпевненості. Він перейшов безпосередньо до суті, як той, хто знає, що ніхто нічого не дає задарма. Ораст відповів так само відверто.

— Цієї ночі ми відчинили браму пекла, щоб звільнити твою душу і повернути її у твоє тіло, тому що нам

потрібна твоя допомога. Ми хочемо посадити Тараска на трон Немедії, а для Валерія здобути корону Аквилонії. Твої чари можуть нам допомогти.

Розум Ксалтотуна був хитрим і сповненим несподіванок.

— А ти сам маєш бути посвячений у темні мистецтва, Орасте, якщо зміг повернути мені життя. Як сталося, що жрець Мітри знає про Серце Арімана та заклинання Скелосо?

— Я вже не жрець Мітри, — відповів Ораст. — Мене вигнали з ордену через моє захоплення чорною магією. Якби не Амальрик, мене спалили б як відьмака. Але я уникнув розправи і це дозволило мені продовжити навчання. Я мандрував Заморою, Вендією, Стигією, зустрічався з навіженими привидами в джунглях Кхитаю. Я читав книги Скелосо в залізних оправках і спілкувався з невидимими істотами в глибоких колодязях і безликими постатями в чорних смердючих нетрях. Я знайшов твій саркофаг у криптах, заселених демонами, під чорним велетенським храмом Сета у самому серці Стигії, і я пізнав мистецтво, яке змогло повернути життя твоєму зморщеному трупу. З майже зотлілих рукописів я дізнався про Серце Арімана. Потім цілий рік шукав його і нарешті знайшов.

— Тоді навіщо було повертати життя мені? — не зрозумів Ксалтотун, пильно глипаючи на жреців. — Чому ти не використав Серце для зміцнення власної сили?

— Тому, що сьогодні вже ніхто не знає таємниць Серця, — відповів Ораст. — Навіть у легендах немає згадки про те, як і з його допомогою можна посилити свою силу. Я тільки дізнався, що Серце може повернути до життя, але про його глибокі таємниці нічого не знаю. Я просто використав Серце, щоб повернути життя тобі.

Ми прагнемо пізнати твої знання. А щодо Серця, то ти єдиний знаєш усі його жажливі таємниці.

Ксалтотун похитав головою, у задумі споглядаючи у глибину каменя.

— Мої знання стали такими глибокими завдяки знанням інших людей, — промовив він, — але навіть я не знаю всіх властивостей цієї коштовності. Я не користав із каменя, коли жив колись. А лише дбав, аби його не використали проти мене. Та коли камінь викрали та він опинився в руках одягненого в пір'я шамана варварів, останній здолав усі мої могутні чари. Потім він зник, а мене отруїли ревниві жерці Стигії, перш ніж я встиг дізнатися, де схована коштовність.

— Її сховали в печері під храмом Мітри в Терентії, — повідомив Ораст. — Я дізнався про це, вдавшись до хитрощів, після того, як знайшов твої останки в підземному храмі Сета в Стигії. Заморські розбійники, частково захищені заклинаннями, про які я дізнався з таємних джерел, про які краще не згадувати, видерли домовину з твоєю мумією з пазурів тих, хто охороняв її в темряві, і караваном верблюдів, галерою і возом, запряженим волами, вона нарешті прибула до цього міста. Ті ж розбійники, або, радше, ті з них, які вижили після свого жажливого нападу, викрали Серце Арімана з глибокої печери під храмом Мітри, і моє заклинання ледь не зазнало краху. Лише один із них вижив і зміг дістатися до мене, щоб передати коштовний камінь, перш ніж померти, перелякано волаючи через те, що бачив у тій проклятій крипті. Розбійники зі Замори — найвірніші з людей, їм довіряють. Та навіть із моїми заклинаннями ніхто, крім них, не зміг би вкрати Серце звідти, де воно лежало в темряві, яку стерегли демони, після падіння Ашерону три тисячі років тому.